

SOUHRN

Degradace půdy je hlavní globální i evropskou výzvou. Mnoho z Cílů Udržitelného Rozvoje (CUR) stanovených v Agendě OSN 2030 se týká krajiny a půdy buď přímo (CUR 2, 3, 15) nebo nepřímo (CUR 6, 11, 13, 14). Evropská komise zdůraznila svůj záměr začleňovat cíle udržitelného rozvoje do politik EU a za účelem pokroku uznává potřebu konkrétní dlouhodobé strategie.

Projekt SoilCare zkoumá a podporuje použití „půdu zlepšujících pěstebních systémů“ (dále jen SICS – z anglického originálu Soil-Improving Cropping Systems) ke zlepšení kvality půdy s pozitivními účinky na udržitelnost a ziskovost. SICS jsou založeny na holistickém (celkovém, komplexním) přístupu k obhospodařování půdy, který se skládá z dlouhodobého střídání plodin a „integrované“ kombinace vstupů a technik obhospodařování. Zde uvádíme, jak SICS přispívají k Cílům udržitelného rozvoje a potřebě jejich konkrétního monitorování a dlouhodobého plánování.

Mulčování a přímé setí

Rozmanitá krajina (mozaikové uspořádání)

Možnosti v rámci zemědělské politiky

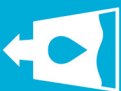
K realizaci přechodu na udržitelné hospodaření s půdou včetně dosažení Cílů udržitelného rozvoje je potřebné politické vedení. Následující možnosti mohou pomoci zajistit politikou vedený přechod:

- **Jasně definují metodiku monitorování Cílů udržitelného rozvoje - koordinují standardní přístup**
- **Na úrovni členských států začleňují pokyny a kvantitativní cíle ke snížení degradace půdy**
- **Prostřednictvím regionů propagují osvědčené postupy SICS s dlouhodobou vizí**
- **Prostřednictvím politické podpory umožňují všem zemědělcům přechod na holistické (komplexní) metody SICS**

SICS
řeší ohrožení
zdraví půdy a
prostřednictvím
holistického (komplexního)
přístupu k zemědělství
přispívají k Cílům
Udržitelného Rozvoje
(CUR)

Tabulka ukazuje, jak může každá hrozba pro půdu a k ní doporučený typ „SICS“ přispět k cílům udržitelného rozvoje (zobrazeným v horní části tabulky)

	2 ZERO HUNGER 	3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING 	6 CLEAN WATER AND SANITATION 	11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES 	13 CLIMATE ACTION 	14 LIFE BELOW WATER 	15 LIFE ON LAND
Hrozba pro TYP „SICS“ půdu							
Eroze (větrná a vodní)	Bezorebné zpracování půdy; Ochrana a tvorba krajiny; Vrstevnicové zpracování						
Pokles obsahu organické hmoty	Minimalizační technologie zpracování půdy; Navracení posklizňových zbytků (do půdy); Mučování; Organické hnojení						
Utlužení (zhuštění)	Regulovaný provoz po pozemcích; Nízké zatížení kol; Nízký tlak v pneumatikách						
Pokles biodiverzity	Minimalizační technologie zpracování půdy; Navracení posklizňových zbytků (do půdy); Nepoužívání pesticidů; Minimalizace minerálního hnojení						
Záplavy a sesuvy půdy	Drenažování; Ochrana a tvorba krajiny						
Lokální a rozptýlená kontaminace	Nepoužívání kontaminovaných vstupů; Stromy zachycující znečištěný ovzduší						
Zasolování půdy	Drenažování; Cílená závlaha; Hrůbkování						
Okyselování půdy	Vápnění, organické hnojení						
Desertifikace (rozšiřování pouští)	Ochrana a tvorba krajiny						

Jak SICS přispívají k dosažení Cílů udržitelného rozvoje

Půdní hrozby v celé Evropě byly zmapovány projektem SoilCare. To dává dobrý základ pro to, aby členské státy pochopily problémy, které je třeba řešit, což následně pomůže k posunu k dosažení příslušných Cílů udržitelného rozvoje. Tabulka ukazuje, že přijetí SICS může přispět k dosažení více Cílů udržitelného rozvoje.

Prostřednictvím hodnocení farem v místním měřítku a celé krajiny v regionálním měřítku lze pro implementaci identifikovat nejvhodnější SICS. To umožňuje odborníkům a dalším zúčastněným stranám, aby posoudili více technik hospodaření pro dosažení více výhod.

Příklad: omezené zpracování půdy a snížení pojezdů po pozemcích, pěstování více druhů krycích plodin, začleňování stromů, snížené používání hnojiv a dalších chemických látek na likvidaci škůdců a plevelů může pomoci snižovat fyzický tlak na půdu, čímž se snižuje zhutnění, zvyšuje se obsah živin a organických látek, zlepšuje se zdraví půdy, půda je prostřednictvím krycích plodin chráněna před větrnou a vodní erozí a snižují se negativní účinky chemických látek na biologickou rozmanitost (biodiversitu). Proto SICS přispívá ke zlepšování podmínek pro život na zemi, ve vodním prostředí a napomáhá čištění vodních zdrojů pro lidskou spotřebu a pro udržitelnou výrobu a spotřebu potravin (tj. CUR 2, 3, 6, 11, 13-15).

Zapojení různých zainteresovaných stran, tvůrců politiky, výzkumných pracovníků a komunitních skupin, napomáhá posílit postavení farmářů v čele těchto skupin a může pomoci podpořit tyto správné zemědělské postupy. Pozici farmářů lze posílit pomocí podpor a poradenství při přechodu na nové metody. Aby bylo možné sledovat postup snižování hrozeb pro půdu, je třeba měřit sledované parametry na počátku a dále je na farmě monitorovat při zavádění SICS do praxe. Stejně tak bude třeba sledovat vývoj Cíle udržitelného rozvoje (CUR) v širším měřítku monitorováním napříč krajinou a společností.

Zemědělec a zainteresované strany

Půdní hrozba:

Pokles obsahu organické hmoty

Příklad SICS:

Minimalizační technologie zpracování půdy; Navracení posklizňových zbytků (do půdy);

Pozitivně ovlivněné Cíle udržitelného rozvoje

(CUR) č.: 2, 3, 13-15

Jak lze SICS implementovat prostřednictvím politiky EU?

V současné době se jen málo členských států věnuje politice nebo strategii týkající se krajiny nebo půdy pro přijetí Cílů udržitelného rozvoje. Výjimkou je Portugalsko, které se touto otázkou zabývá prostřednictvím vnitrostátních právních předpisů a Itálie, která se zavázala k neutralitě v degradaci půdy. Pro zjištění, jak lze nejlépe implementovat SICS prostřednictvím rámcové politiky EU, viz naše politické shrnutí „Politiky v oblasti zdraví půdy pro SZP a agro-environmentální směrnice“:

<https://www.soilcare-project.eu/en/resources/policy-briefs>

Více podrobností o SICS a CUR najdete ve zprávě Evropské komise „Poskytování podpory ve vztahu k implementaci cílů udržitelného rozvoje na půdě a v krajině na úrovni EU“ odkaz zde: https://ec.europa.eu/environment/soil/index_en.htm

@SoilCare_eu

Soilcare projekt je financován výzkumným a inovativním projektem Evropské unie Horizont 2020, jako projekt č. 677407.

